

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuset Frejas Have

Afleveret 31-8 2021

Roskilde Kommune passer godt på borgernes personoplysninger. Vi behandler dine oplysninger efter den lovgivning, som din henvendelse vedrører, samt efter databeskyttelsesforordningen. Du kan læse om persondata, og hvordan kommunen behandler de personoplysninger, som vi modtager, på roskilde.dk/databeskyttelse.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har gennem de sidste 2 år arbejdet med:

Måltidet – vi har deltaget i et forskningsprojekt "det gode måltid", hvor vi blandt andet drøftede måltidets betydning i et barneperspektiv, den voksnes rolle i måltidet samt kulturen og dannelsen i spisesituationen. Vi besluttede at eksperimentere med eftermiddagsbuffet men desværre blev vi ramt af corona, og projektet er sat på standby.

Projektbeskrivelse: [Projektbeskrivelse \(au.dk\)](#)

På personalemødet i maj 2021 fortalte de enkelte grupper, hvordan de sætter rammer for måltidet. Her blev det tydeligt for os alle, at vi har forskellige normer for måltidet, og at børnene faktisk bliver udfordret i spisekulturen ved skiftet mellem vuggestuen og børnehaven. Vi snakker om at skabe en rød tråd i måltidet, så barnet møder den samme spisekultur, uanset hvilken gruppe det hører til.

På personalemødet, i august 2021, holdt en pædagog fra børnehaven og den pædagog fra vuggestuen, der deltager i projektet, et oplæg omkring deres måde at anskue det gode måltid på set i et barneperspektiv. Derefter nedsatte vi en arbejdsgruppe, der arbejder videre med harmoniseringen af vores spisekultur.

Coronahåndtering – vi har arbejdet på at udvikle læringsmiljøer i lyset af de restriktioner, vi fik. Vi har drøftet barneperspektivet og vigtigheden af, at børnenes hverdag blev så normaliseret som muligt. Vores fokus har særligt været på udemiljøet for at mindske smitterisikoen.

Udendørs læringsmiljøer – i arbejdet med den styrkede læreplan og på baggrund af vores tilsynsbesøg i efteråret 2020 er vi blevet tunet ind på udvikling af tematiserede læringsmiljøer udendørs. Vi har i arbejdet taget udgangspunkt i det, børnene er optagede af, vi har arbejdet med barnets stemme, vi har set video om læringsmiljøer og har haft gode drøftelser i personalegruppen. En ad hoc gruppe arbejder videre med udviklingen af de tematiserede læringsmiljøer. Vi har fokus på literacy og anvendelsen af tal og bogstaver i udemiljøerne.

Video: Eventyrfortælling på legepladsen

2f5baff9-e38b-4331-89a1-f8e355d002d6-hd.mp4

Den voksnes rolle i børns leg – gennem Kids-måling blev vi opmærksomme på den observerende/iagttagende rolle, de voksne indtog i børnenes leg. Det har givet anledning til mange gode drøftelser i personalegruppen. Hvad gør det ved børnene, deres udtryk, legens udvikling – når den voksne iagttager legen udefra?

Hvordan kan vi skabe udvikling og kan vi - fra sidelinjen? Hvordan ser det ud i et børneperspektiv? Hvilken rolle ønsker vi i børnenes leg?

Vi har nu skemalagt en struktur, der sikrer mulighed for deltagelse i børnenes leg. En medarbejder er hver dag ansvarlig for at sætte en leg/aktiv i gang på legepladsen ud fra børnenes spor. Denne medarbejder kan fuldstændig lade sig fordybe i børnenes leg. En anden eller flere medarbejdere sikrer det forkromede overblik. Denne struktur er fastlagt i børnehavens dagsskema.

Vi har ikke nået at evaluere denne struktur, men forventer at gøre det hen over efteråret. Her skal vi også lave børneinterviews for at blive klogere på børnenes forventninger til de voksne i legen.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Under nedlukningen i foråret 2020 drøftede fyrtårnene og den pædagogiske leder rammer og indhold for vores evalueringskultur. Vi udviklede sammen et evalueringsskema til anvendelse efter projekter og aktiviteter. Vi delte det med personalet efter genåbningen. Vi lyttede til tre podcast omkring evaluering, hvilket gav anledning til justeringer i skemaet. Spørgsmålene skulle være mere specifikke og barneperspektivet mere tydeligt og gennemgående.

I børnehuset har vi fem børnegrupper. I to af dem sidder fyrtårnene og er garant for evalueringskulturen. Vi valgte derfor at pege på tre personer, en fra hver af de tre øvrige grupper. De er nu vores tovholdere på evalueringskulturen. Dette for at sikre et fokus på evalueringen, og fordi vi ønsker en implementeret systematisk evalueringskultur.

Evaluering er et fast punkt på vores dagsorden på personalemøder. Derudover arbejder grupperne med vores evalueringsskema, f.eks. efter vores påsketraditioner og også efter et vikingeprojekt, der løb gennem maj/juni 2021. Fyrtårnene og den pædagogiske leder samler efterfølgende essensen af de fem skemaer, som så igen bliver dokumentation til den toårige evaluering. Vi arbejder med hele tiden at sikre, at alle er med i evalueringsprocesserne, at alle bidrager – og så snævrer vi det skriftlige arbejde ind til leder/fyrtårne, hvorefter vi igen præsenterer det skriftlige for hele gruppen, inden det er endeligt.

Selvevalueringsredskabet viste sig, under udviklingen af den styrkede læreplan, at være et godt og brugbart redskab for personalet. Særligt det at drøfte, hvordan vi kommer fra her, hvor vi er, til der, hvor vi gerne vil hen, inspirerede personalet og gav mange gode inspirerende udviklingsmuligheder. Desværre har det ikke været muligt for os at genbesøge skemaet, dels på grund af kerneopgavens mange andre mål, og dels fordi Corona har spændt ben for dette udviklingsarbejde. Vi håber, at vi fremover kan anvende selvevalueringsskemaet mere systematisk.

Vi tænker også skemaet tegn på læring brugbart, men er ikke nået dertil endnu.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Den pædagogiske leder lavede en køreplan for arbejdet med udførelsen af den styrkede læreplan i sensommeren 2018. Vi vægtede at gøre brug af alle selvevalueringsskemaerne, da de var meget brugbare for hele personalegruppen. Vi oplevede en stor inspiration i materialet og en tydelig indikator for, hvordan vi kunne udvikle vores læringsmiljøer. Personalet blev så grebet af det, at der blev eksperimenteret i alle hjørner af børnehuset.

Vi var særligt nysgerrige på barneperspektivet og barnets indflydelse på egen hverdag. Vi præsenterede narrative fortællinger for hinanden på personalemøderne og samlede empiri gennem hele 2019.

Personalet havde hele vejen en forventning om at være med i hele processen, at kunne se sig selv ind i det færdige produkt og have ejerskab af den styrkede læreplan.

Fra januar 2020 startede vores skrivefase planmæssigt, men blev hurtigt væltet af Corona. Vi, fyrtårnene og den pædagogiske leder, blev nødt til at fortsætte skriveprocessen under nedlukningen. Vi arbejdede konstant på selve produktet og udfærdigede også en evalueringsmodel for børnehuset.

Det betød, at vi kunne aflevere til tiden, men også at personalet blev hægtet en smule af under nedlukningen. Alt blev sendt rundt til gennemlæsning og godkendt af både personalet og FKU – men det ærgrede os, at planen gik i vasken.

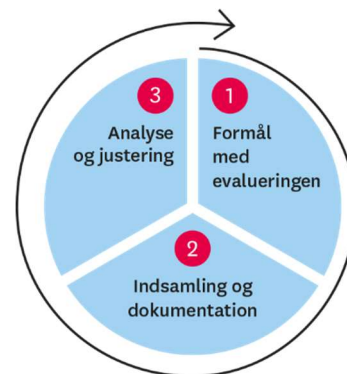
Der er nu gået godt et år, siden vi afleverede den færdige læreplan. Et år med fokus på genåbning, håndtering af Corona i et barneperspektiv, tilpasning af restriktioner samt øget opmærksomhed på det psykiske arbejdsmiljø i en pandemi. Et år der væltede alt pædagogisk arbejde, hvor selvhjulpenhed blev erstattet med "jeg gør det for dig", hvor fælleskabet blev nedbrudt og konverteret til små selvstændige børnegrupper, hvor personalegruppen blev delt i tomandsgrupper, og hvor forældreinddragelsen blev sat på standby.

Alt dette har selvfølgelig vanskeliggjort arbejdet med og omkring den styrkede læreplan. Men vi har også taget god læring med os fra en svær tid. Et tilbageblik på året, der gik, fortæller os, at udvikling er sket, at vi har arbejdet med indholdet af den styrkede læreplan, at vi løbende har evalueret, justeret og ændret arbejds gange, så børnene har lært så meget som muligt. Det, vi ikke har været gode til, var at dokumentere det.

Foran os står genopbygningen, først af de ydre læringsmiljøer og forhåbentlig også snart indendørs. Vores fokuspunkter for det pædagogiske arbejde komplementerer genåbningen og giver os fornyet håb om snart at være det sted, ikke som før Corona, men samme sted, hvor al vores nye læring er integreret.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi er nysgerrige på, om børnene føler sig inddraget i planlægning, og om de føler, at de har indflydelse på egen hverdag.

Vi er i vores evaluering blevet bevidste om at have fokus på barneperspektivet. Det betyder, at vi er blevet mere opmærksomme på at inddrage børnene med mere end blot observationer i vores planlægning.

Vi er nysgerrige på, hvordan og hvor meget børn kan være med i planlægningen af pædagogiske aktiviteter og opbygningen af pædagogiske læringsmiljøer.

I vores tidligere evalueringer har vi mest benyttet os af observationer, og derfor er vi nu blevet nysgerrige på, om børnenes oplevelser er de samme som vores observationer. Derfor har vi valgt sideløbende at lave børneinterviews, hvor vi har haft børn med til at se videoklip og billeder fra projektet og snakket med dem om deres oplevelse af det pædagogiske forløb. Dette har både bekræftet os i nogle af vores observationer og givet os nogle aha oplevelser.

Vi er derfor blevet meget opmærksomme på forskellige måder, hvorpå vi kan have børnene med i planlægningen af pædagogiske aktiviteter i børnehuset.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Dokumentation

Vi gør os det altid klart, hvilken form for dokumentation vi ønsker at anvende, inden et projekt. Dernæst sætter vi navn på den eller de, der skal stå for dokumentationen.

Vi anvender typisk børneinterviews og billeddokumentation. I efteråret 2020 brugte vi begge dokumentationsformer i forbindelse med henholdsvis fælles Freja projekt og Halloween.

Eks.: børneinterviews efter et projekt, hvor børn blev inddraget i evalueringen, ved at de så billeder af projektet og kom med deres input over, hvad der var godt, hvad der manglede til næste gang, og hvad der kunne være bedre.

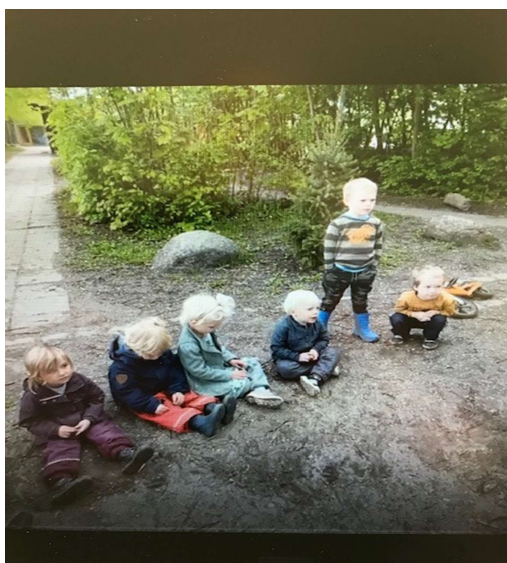
Vi har observeret børn og aktiviteter, taget billeder af pædagogiske aktiviteter og brugt disse i vores evaluering.

Maj 2021 forsøgte vi os med video i forbindelse med udvikling af et nyt læringsmiljø omkring legehusene, hvor vi var særligt opmærksomme på inddragelse af barneperspektivet.

Vi ville inddrage børnene i planlægningen af det nye læringsrum og interviewede derfor nogle børn og talte med dem om, hvad læringsmiljøet skulle indeholde.

Fyrtårne.MOV

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Hvad har vi lært?

- Børnene udtrykker ønske omkring det, de er optagede af og nysgerrige på. De udtrykker dermed lyst til læring, og det giver så god mening at møde dem lige der. Derfor er det meningsfyldt at inddrage barneperspektivet i udvikling af læringsmiljøer.
- At børns mangfoldighed og kreativitet også er udviklende for andre børn, når de får mulighed for at udtrykke sig i fællesskabet.
- At børn gerne tager en stemme, når muligheden er til stede. Det så vi, da en stille pige, der havde siddet længe og lyttet, pludselig ytrede sig.
- At rummet til interviews er altafgørende for børns koncentration. Vi havde trukket den ned bagerst i haven, hvor der ikke var mange forstyrrelser.
- At den voksnes placering i rummet er vigtig. Vi havde brugt et bord til den voksne, så alle kunne se hende, men lærte, at hun nok skulle have placeret sig i børnehøjde, centralt, for at skabe et ligeværdigt rum.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Børnenes inddragelse i udviklingen af et læringsmiljø giver dem ejerskab, stolthed og stor ansvarsfølelse for rummet. Vi rammer så rigtigt ved at inddrage barneperspektivet, både i forhold til barnets trivsel, udvikling og læring. Den demokratiske proces er også med til at udvikle barnets dannelse og gøre det robust til vores demokratiske samfund.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Vi har:

- Orienteret FKU om processen vedr. udfærdigelsen af den styrkede læreplan
- Løbende orienteret om skriveprocessen på FKU møder
- Sendt den styrkede læreplan til gennemlæsning og kommentering af FKU medlemmer, inden den blev offentliggjort
- Gennemgået den styrkede læreplan på FKU møder
- Gennemgået vores pædagogiske praksis og tiltag, med udgangspunkt i den styrkede læreplan, samt tilsynsnotatet.
- Inddraget FKU medlemmer i vores tænkning omkring evalueringskulturen i børnehuset
- Inddraget FKU medlemmer i denne evaluering

FKU medlemmers kommentarer:

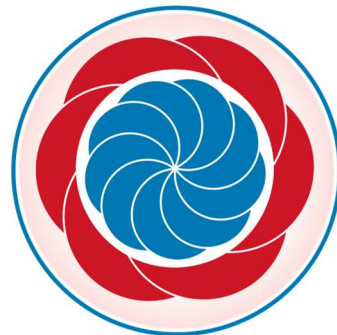
- ***FKU har løbende været inddraget i arbejdet med den pædagogiske læreplan og er blevet taget med på råd i forhold til arbejdet med de forskellige læringsmiljøer.***
- ***Nu har jeg været igennem både den pædagogiske læreplan og evalueringen. Jeg har svært ved at se, at jeg kan udfylde noget i evalueringen. Jeg har ikke det store indblik i, hvad der***

egentlig foregår i vuggestuen her under Corona. Mit barn kan jo ikke fortælle så meget, men jeg kan se, at hun er glad, når jeg henter hende, og at hun hele tiden udvikler sig og lærer nye ting. Så jeg ved, at I gør alt, hvad I kan, for at leve op til den pædagogiske læreplan, men jeg har ikke mulighed for at komme med specifikke eksempler.

Jeg kan kun sige, at I gør det fantastisk, og at jeg hver dag afleverer mit barn med en god fornemmelse i maven, fordi jeg ved, at hun har det godt, og at I har så meget at give hende, der kan være med til at gøre hende til et helt menneske.

Implementeringen af den nye styrkede læreplan er blevet drøftet lokalt ved FKU-møder, og erfaringer fra de enkelte huse er herefter blevet drøftet i områdebestyrelsen. Arbejdet med læreplanen er på disse møder blevet evalueret fra et forældreperspektiv ud fra de erfaringer, forældrene har gjort sig gennem observation af børnenes trivsel og oplevelser af hverdagen i børnehusene.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Efter vores tilsyn i efteråret 2020 har vores fokus været de udendørs læringsmiljøer. Vi vil gerne have tydelige læringsmiljøer, hvor børnene kan udfolde sig og bygge en leg op i en given kontekst. Vores mål er, at læringsmiljøer ikke er stationære, men mobile og formbare. Her udfordres vi på de udendørs læringsmiljøer, fx miljøet omkring legehusene, som ikke er mobilt. Men ved at inddrage børnene er miljøet nu så kreativt udført, at stort set alle børn kan se sig ind i det. Eksempelvis er husene dekoreret med forskellige motiver, efter børnenes ønsker, så de kan bruges både som bagerbutik, politi, dyrelege og til far, mor barn lege.

Vores arbejde med udvikling af læringsmiljøer tager tid. Vi havde en forventning om, at vi var færdige med havens miljøer, inden sommerferien. Desværre sker der altid uforudselige ting, der forsinker processen.

Når Corona tillader det, skal der arbejdes på de indendørs læringsmiljøer.

Derudover arbejder vi fortsat på det gode måltid.

Processerne er vigtige for os. Alt skal drøftes til mindste detalje og det tager tid, ofte over flere personale-møder, inden vi lander. Og så skal arbejdet udføres.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Det giver i høj grad mening at evaluere og reflektere sammen. Vi åbner virkelig op for gode drøftelser, overvejelser og nye tanker. Den styrkede læreplan har højnet fagligheden, og selvevalueringsskemaerne har åbnet en dør i os, hvor det er meningsskabende at evaluere. Her tænker vi særligt på den systematiske evaluering, som vi endnu ikke har færdigimplementeret.

Mange af os har gennem årene været hurtigt reflekterende og har skabt udvikling uden at tænke så meget over det. Nu ser vi på helheden og med et fælles perspektiv – det højner fagligheden.

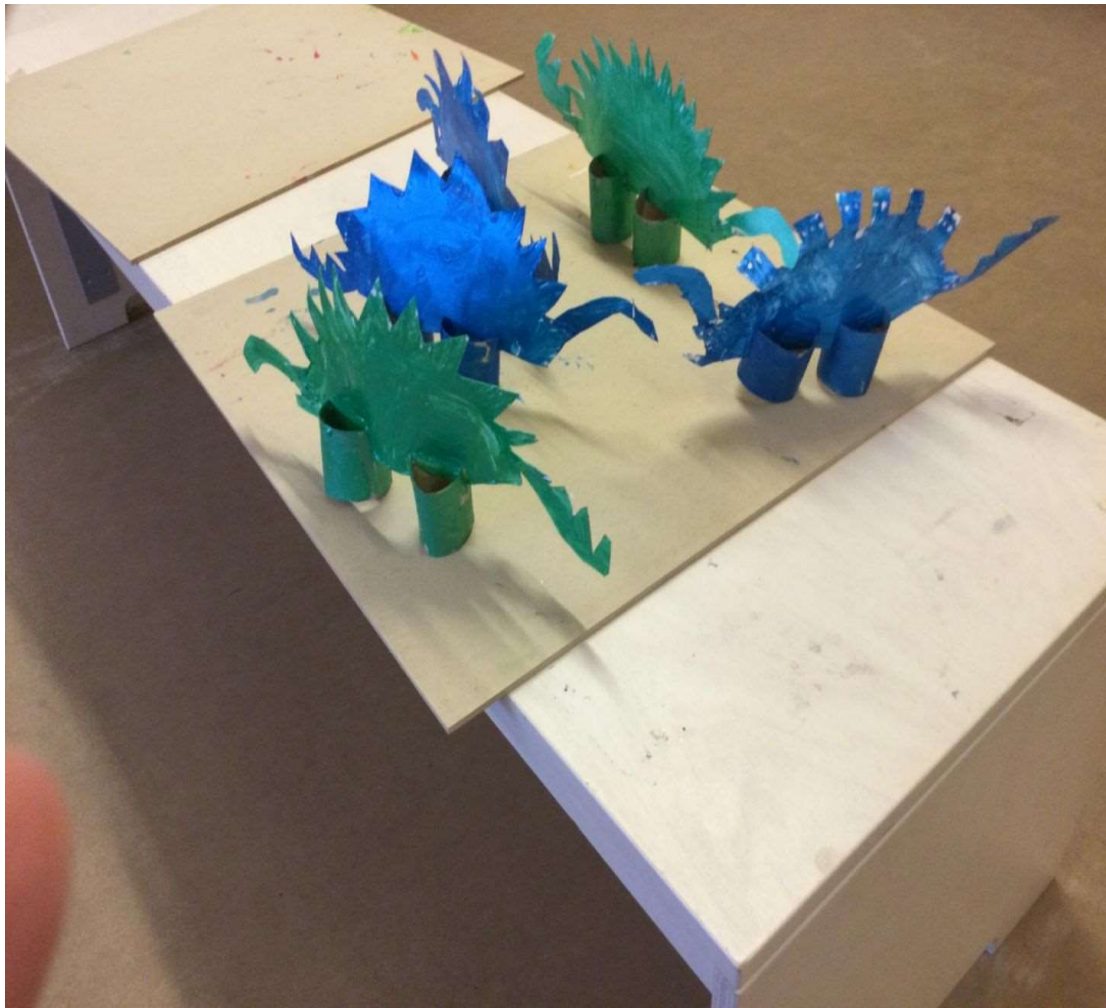
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Det giver allerede nu mening at justere vores læreplan efter første år. Det bevidner jo, at udvikling sker hurtigt. Vi skal finde en metode, der passer til os og vores måde at arbejde på.

Skal vi i efteråret justere læreplanen og arbejde med den toårige evaluering i foråret 2022 eller skal vi gøre det omvendt? Skal vi gøre det sideløbende?

Vi er i vores hverdag gode til den mundtlige evaluering. Fyrtårnene og den pædagogiske leder har udarbejdet et evalueringsskema, og det er tovholderne og fyrtårnene, som sørger for, at der i de enkelte grupper bliver evalueret på de projekter, vi arbejder med gennem året.

Vi vil have særligt fokus på at arbejde i dybden med at få skabt en god og overskuelig skriftlig evalueringskultur, som alle medarbejdere kan være med til at udfylde, og som ikke tager for meget tid væk fra kerneopgaven.

Et barn var optaget af dinosauere, og optagetheden sammen med en voksen, der lyttede, var anerkendende og nærværende, sikrede udvikling af disse dyr, et til hvert barn i hele gruppen.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC